

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Hudobná výchova - 2. ročník

1.

Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	primárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hudobná výchova na základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu. V ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: hlasové, vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne, percepčné, hudobno-dramatické, hudobno-vizuálne činnosti. Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecný cieľ:

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku

Špecifický cieľ:

Vzdelávacie ciele:

- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,

Výchovno-vzdelávacie ciele:

- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kultúrne kompetencie:

- pozná zvuky - hudobné motívy našej kultúry
- vie interpretovať pohyb a iné signály ľudského tela charakteristické pre našu kultúrnu tradíciu
- pozná rozdiely medzi folklórom a súčasnou hudobnou produkciou
- vníma kultúrnu tradíciu svojho jazyka a reči

Vokálno-intonačné činnosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci získali základné spevácke zručnosti a vzťah k hudbe a boli formovaní rozmanitými hudobnými činnosťami.

Inštrumentálne činnosti

Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne.

Hudobno-pohybové činnosti

Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky.

Percepčné činnosti

Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a pohybom reagovať.

Hudobno-dramatické činnosti

Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia.

Hudobno-vizuálne činnosti

Vytvárať základy hudobnej gramotnosti / grafický záznam zvukovej podoby/

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Metódy práce	Postupy práce	Formy práce
Slovné, názorné, praktické činnosti	zážitkové, kognitívne, skúsenostné	kolektívne, skupinové, projektové, diferencované

		vyučovanie;
špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie	riadené objavovanie hudby	kolektívne, skupinové, projektové, diferencované vyučovanie;
skúsenostné metódy	súťaže, prehliadky, hudobné verejné podujatia	kolektívne, skupinové, projektové, diferencované vyučovanie;

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Učebnica hudobnej výchovy: Belo Félix Hudobná výchova pre 2. ročník	IKT technika	Hudobné nástroje	Internet, webové stránky, zborovňa
Spevníky	Audio prehrávač	Notové zápisy	Planéta vedomosti
Detské časopisy	Tablety	Obrázky	Kultúrne podujatia

7. Hodnotenie a klasifikácia predmetu

Hodnotenie výchov na prvom stupni má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície, vynaložené úsilie. Nehodnotíme len výsledok činnosti, ale celý proces a prístup žiaka k činnostiam z hľadiska tvorivosti, uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov, otvorenosť voči experimentovaniu, snahu, spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, jeho záujem o sebavyjadrovanie. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s predchádzajúcimi výkonmi pred porovnávaním s výkonmi iných žiakov. Snažíme sa hodnotiť pozitívne, zlá známka by mohla dieťa demotivovať, potlačiť jeho túžbu o sebavyjadrenie.

1 - Výborný

Žiak je iniciatívny a tvorivý, schopný uplatniť vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, vie vyjadriť vekuprimerané postoje, ovláda zručnosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií a štandardov na vynikajúcej úrovni. Žiak dokáže vekuprimerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky z činnosti a ich výsledky, preukazuje vedomosti z danej oblasti primerane edukačným úlohám v danom ročníku, dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a výkonom iných.

2 - Chváľitebný

Žiak je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý, vie vyjadriť vekuprimerané postoje, s pomocou učiteľa ovláda zručnosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií a štandardov, na základe podnetných otázok dokáže vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity. Snaží sa chyby a nedostatky odstrániť.

3 - Dobrý

Žiak realizuje edukačné úlohy len priemerne, slabo prejavuje záujem a toleranciu, nerozširuje svoju flexibilitu, podlieha stereotypom a predsudkom a s ťažkosťami aplikuje získané kompetencie a poznatky. Svoje názory, vedomosti a pocity vyjadrí len s ťažkosťami. Nedostatky vo svojej práci dokáže opraviť alebo odstrániť s pomocou učiteľa.

4 - Dostatočný

Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, chýba mu záujem a tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, podlieha stereotypom a predsudkom a s veľkými ťažkosťami aplikuje získané kompetencie a poznatky. Svoje názory, vedomosti a pocity nevie vyjadriť. Nedostatky vo svojej práci nedokáže a nemá snahu opraviť ani s pomocou učiteľa.

5 - Nedostatočný

Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o hudobné aktivity, neguje vyučovací proces. Neodporúčame používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka. Je potrebné, aby učiteľ primerane hodnotil hudobné prejavy detí zo sociálne zaostalého prostredia, ako aj detí s poruchami učenia a správania.

Hodnotenie výchov na prvom stupni má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície, vynaložené úsilie. Nehodnotíme len výsledok činnosti, ale celý proces a prístup žiaka k činnostiam z hľadiska tvorivosti, uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov, otvorenosť voči experimentovaniu, snahu, spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, jeho záujem o sebvýjadrovanie. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s predchádzajúcimi výkonmi pred porovnávaním s výkonmi iných žiakov.

Hodnotenie previerok a didaktických testov

100 – 90% 1

89 – 75% 2

74 – 50% 3

49 – 30% 4

29 – 0% 5

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami CPPPpP. Žiak, ktorý z dôvodu zdravotného znevýhodnenia postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, je hodnotený podľa individuálnych kritérií, čo má potom uvedené v doložke na vysvedčení.

Hodnotenia žiakov počas dištančného vzdelávania

Hodnotenie žiakov počas dištančného vyučovania sa podriaďuje vždy konkrétnemu usmerneniu na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie spôsobenej prerušením vyučovania v školách vydaným ministerstvom školstva a zároveň posúdeniu a zváženiu všetkých okolností členmi MZ spoločenskovedných predmetov .

MZ spoločenskovedných predmetov v rámci možností v danej situácii zabezpečí, aby žiaci mali možnosť dosiahnuť postačujúce portfólio podkladov na hodnotenie. Rozsah portfólia si určí učiteľ v každej triede zvlášť s prihliadnutím na individuálne možnosti jednotlivých žiakov a priebežne o ňom žiakov informuje prostredníctvom EduPage. Do portfólia sa zahŕňa najmä vypracovanie zadaných domácich úloh a odoslanie na kontrolu v určenom termíne, práca na projektoch, aktívna účasť na online hodinách.

Ak budú vytvorené podmienky na dosiahnutie tohto cieľa, žiaci budú hodnotení známkami v súlade s kritériami uvedeného hodnotenia.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia (dve hodnotiace obdobia) v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka budeme pri ich hodnotení a klasifikácii postupovať podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

8. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Časová dotácia	Prierezová téma
------------------------	--------------------------	--------------------------	-----------------------	------------------------

<p>Hlasové činnosti</p>	<p>Žiak dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používať hlas vedome, so správnou hlasovou technikou na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, ✓ spievať relatívne čisto a rytmicky správne, ✓ reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, ✓ rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov ✓ melodizovať reč 5.-3.:5.-6.-5.-3. a 5.-3.-1. stupňa (so-mi, la-so-mi, la-so-mi-do) 	<p>vokálne činnosti v rámci rozsahu c1-c2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, popevky, riekanky, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia</p> <p>taktovacie gestá 2/4 a 3/4 taktu, gestá na zmeny tempa a dynamiky</p> <p>rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, pól'ová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti,,nič“,,pau-za“, sa, tai-ti</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu</p>	<p>/ 13 /</p> <p>45% hodiny</p>	<p>MEV DV OŽAZ</p>
<p>Inštrumentálne činnosti</p>	<p>Žiak dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, 	<p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely,prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón),</p>	<p>/ 8 /</p> <p>25%</p>	<p>OASR MEV OŽAZ FIG</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať melodické modely, ✓ vytvoriť inštrumentálny sprievod, ✓ inštrumentálne improvizovať, ✓ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa–nástup, odsadenie, adekvátne meniť tempo, dynamiku 	<p>hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, pólóvá, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“ „,pau-za“, tai-ti</p> <p>so-mi, so-la-so-mi, so-mi-do, durový kvintakord</p> <p>inštrumentálny sprievod –jedným tónom, dvoma tónmi toniky a dominanty, jednoduché ostináto predohra, medzihra a dohra</p> <p>improvizácia</p> <p>gestá učiteľa</p>		
Percepčné činnosti - aktívne počúvanie	<p>Žiak dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, ✓ určiť vlastnosti zvuku, charakter skladby, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými 	<p>zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa, vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny) , hry so zvukom</p>	/ 3 / 10% hodiny	OŽZ MEV

	<p>prostriedkami</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky v kontrastoch, ✓ pri počúvaní identifikovať nástrojové obsadenie hudobnej skladby ✓ rozlíšiť niektoré hudobné nástroje v počúvaných skladbách ✓ rozpoznať jednohlas, dvojhlas, ✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, ✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, 	<p>výrazné zvukové kontrasty, pohyb kantilény, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma, agogické zmeny</p> <p>jednohlas, dvojhlas, zbor</p> <p>hudobná forma, malá piesňová forma</p>		
--	---	---	--	--

Hudobno-pohybové činnosti	<p>Žiak dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno – výrazové prostriedky, ✓ tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách 	<p>pohybová improvizácia, pohybová interpretácia pohyby v priestore (chôdza, pérovanie, poskoky, beh, cval, jednokročka, dvojkročka),</p> <p>pohyby na mieste (ohýbanie sa, vystieranie, výskok, drep,otočka, švihanie, hra na tele –tlieskanie,</p>	<p>/ 5/ 10% hodiny</p>	<p>DOV ENV VLV VMR</p>
---------------------------	---	--	----------------------------	------------------------------------

		plieskanie, dupanie, lúskanie; orientácia v priestore (vpred, vzad, vpravo, vľavo, hore, dolu v kruhu, v rade, v zástupe jednotlivo, v dvojiciach, v skupine)		
Hudobno- dramatické činnosti	<p>Žiak dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, ✓ pohybom dramatickými prostriedkami 	<p>nahrávky, piesne, príbehy, rozprávky, video, integrácia s rozličnými vyučovacími predmetmi</p> <p>materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, riekanky, básne, rozprávky, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény</p>	<p>/ 2/ 5% hodiny</p>	<p>DOV ENV VLV</p>
Hudobno - vizuálne činnosti	<p>Žiak dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov ✓ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, ✓ interpretovať tú istú pieseň rôznymi výrazovými prostriedkami (spevácky, pohybom, hrou na hudobnom nástroji). 	<p>notový zápis tónov c1-a1</p>	<p>/2/ 5%</p>	<p>MEV</p>

Legenda:

OSR - Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV - Environmentálna výchova - didaktické hry

MEV - Mediálna výchova - problémová metóda

MUV - Multikultúrna výchova - demonštračná metóda

DOV - Dopravná výchova - kooperatívne vyučovanie

OŽZ - Ochrana života a zdravia - heuristická metóda

PPZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - dramatizácia

VLV - Vlastenecká výchova - výklad učiteľa

VMR - Výchova k manželstvu a rodičovstvu

FIG - Finančná gramotnosť

Aktualizovala: Mgr. Miriam Halamčeková